

קלטת 2א

...אני זוכר שבטבריה היה אוויר חם מאוד
וכל.. והחום היה כל כך חזק ביום, עד שבילילה היה גם כן חם מאוד
כי האבנים התחממו מהשמש, והיה חם גדול מאוד
וכל העיר היו ישנים על הגגות, על הגג, ואני {...} גם כן
אבל אני קמתי כמה שעות לפני, לפני אור הבוקר
וירדתי מהגג אל הבית, והבית שלנו לא היה חלונות לא, לא..
היה כמו מערה, ואני ירדתי מהגג, אחרי חצות הלילה האוויר קצת יותר קריר
ואז עיקר השינה, עיקר, עיקר החיות, ואני אז ירדתי לחדר
והיה לנו מנורה קטנה מספר '2'

[רבי ישראל]

{..}

[הכל, הכל מה שיש לי זה לא נורא
העיקר שאנחנו נצליח לעשות מה שאנחנו צריכים לעשות בעולם הזה, תמשיך]
אוי, אוי, אוי, אוי, אוי..
על כל פנים היה לי רב שהוא למד איתי "ראשית חכמה" ועוד ספרי מוסר
[אחד החברים מברך ברכת "בורא פרי העץ"]
אמן

ואני הייתי דבוק מאוד ברב צבי, ברב צבי רוזנטל, קראו אותו..
[רגע, רגע, בדקת? כן]

קראו אותו רב צבי ליטווק, והשם המשפחה הוא רוזנטל
וגם כן מלבד הוא, היה לי עוד כמה רבנים, כי חיפשתי מאוד עבודת השם באמת
אצל חסידי סלונים, סלונים, היה איש אחד קוראים.. היה, היה איש זקן
ותלמיד חכם וירא שמים ובעל מקובל, והוא היה איש זקן מאוד
ואני, ואני הייתי עוסק אתו גם כן, גם כן.. שיקרב אותי להשם יתברך
והוא הטה אוזן, אוזן לכל הדיבורים שלי, והוא היה מתפלא מאוד
שהוא ראה "מה זה? יש עוד ילדים כשרונים, לומדי תורה ויראי השם
ולא, ולא שומעים מאף אחד ש.. שהוא סובל כל כך מהיצר הרע
נו, על כל פנים הוא קיבל אותי באהבה, והלכתי בכל.. כמעט בכל לילה, הלכתי לבית הכנסת..
אחרי תפילת ערבית הלכתי לבית כנסת סלונים, והוא היה האחרון שהוא הלך מבית הכנסת
ואני והוא הלכנו ביחד, והוא היה גר כבר, קצת רחוק מהבית הכנסת
ואני הלכתי אתו לאט, לאט, עד שהגענו לביתו, ועל הדרך סיפרתי לו כל מה..
כל הכאבים שלי, כל מה שעובר עלי, והוא רצה לעזור לי, אבל, אבל..
הוא דיבר איתי מאמונה, בוודאי היה לי טובה, אבל שיהיה..
שייקח לי מאיתי, ש.. שיאיר עלי אור כזה, שאני הייתי צריך, לא היה לו
על כל פנים היה לי כמה, כמה מדריכים, מנהיגים שהם למדו איתי
אוי, אוי, אוי

עד שנעשיתי בר מצווה, אחרי הבר מצווה היה לי, קירב אותי, היה אחד, איש אחד
שמו רב מוטל סלונים, לעט זקנה נעשה אדמו"ר של סלונים
והוא קירב אותי מאוד והוא לימד אותי זוהר וגמרא ומשניות, והוא היה רבי שלי
ואני ראיתי כמעט, כמעט.. הרבה זמן בביתו
וראיתי שהוא, שהוא כל רגע הוא רק, רק לימוד התורה, רק..
והוא היה ירא השם, עם מידות טובות
ואני חשבתי שהוא מלאך השם צבאות, על רב מוטל, נו

ואני חיפשתי במסירות נפש, וסיפרתי לפני כמה אנשים כל עוונותי, כל מה שעבר עלי בשביל שרציתי לצאת מהבוץ ורציתי להשתנות
אז חשבתי אז אני אגלה את המחלה, אז ידעו וידע, ידע יותר לעזור לי, איך לעזור לי
על כל פנים עבר עלי מה שעבר עוד ועוד, ועוד, עד שנעשיתי.. שנעשיתי בן שבע עשרה שנה
ואז התחיל השם יתברך לעשות עמי ניסים ונפלאות
ראיתי השגחה של השם יתברך שהוא מרחם עלי ועוזר לי בכל.. ועוזר לי בכל פעם
אוי וי

[רבי ישראל]

אה.. על כל פנים

[..... שתספר]

אי אפשר לספר בפרוטרוט..

[תספר]

הכל

[תספר]

נו, אבל, אבל העיקר מה.. איך אצליח, אתחיל לספר מה שעבר עלי
מה שהשם יתברך ריחם עלי וסיבב סיבות שאזכה להתקרב לרבינו הקדוש
יום אחד מצאתי ספר 'שמות', בלי כריכה, בלי התחלה, בלי סוף, 'שמות'
בפח אשפה, אז לקחתי שלא יהיה בביזיון, לקחתי את הספר מהפח אשפה והלכ..
על מנת לזרוק אותו לגניזה, והלכתי מהחצר להגניזה, והגניזה היה בישיבה
נכנסתי לישיבה והלכתי לגניזה לזרוק את הספר
אז טרם שזרקתי את הספר, ראיתי שהשם הספר "השתפכות הנפש"
[אני לא מבין זה היה ספר "שמות" או "השתפכות הנפש"?]

אה?

[זה היה "שמות", "שמות"?]

[לא]

"השתפכות הנפש"

[אז אתה אומר שזה היה ספר "שמות"]

[לא]

לא

[ספר עם שמות]

[אה, עם שמות]

לא, זה נקרא 'שמות', בלי כריכה

[אה, זה נקרא 'שמות' לא ידעתי, חשבתי "בראשית", "שמות"]

אה, הספר היה לו, היה קרוע ובלי סוף, בלי כריכה

אז הלכתי לזרוק אותו לגניזה, כמו שעושים עם כל הספרים הקרועים ו..

טרם שזרקתי בגניזה, ראיתי ששם הספר הוא "השתפכות הנפש"

"השתפכות הנפש" זה עשה עלי רושם, אולי זה טוב בשבילי

התחלתי לקרוא בו, וראיתי שזה חסד מהשם יתברך, שזכיתי למצוא זה הספר

כי כל דיבור הוא, הוא טוב, היה בשבילי..

נו, מזמן שמצאתי את הספר, הלכתי עם הספר, להתבודד עם הספר

והתפללתי כמו שכתוב שמה בשם רבינו איך להתבודד ואיך להתפלל

והלכתי בשדות, אף אחד לא ידע, כמו גניבה, אני גנבתי עצמי בשדות

והיה לי התבודדות וקראתי בהספר וקיימתי מה שכתוב שם

וראיתי פעם הראשון בחיי, שהכח של הספר הזה, שהכח של ההתבודדות

זה הורג כל המשחיתים, כל המזיקים, כל מיני מחלוקות, כל מיני מעשים, כל מיני תאוות

ראיתי עין בעין

שאחרי ההתבודדות, כשחזרתי לישיבה, הייתי כמו אדם חדש
 והרגשתי בעצמי שאיפה, איפה הם כל, כל, כל המשחיתים? נהרגו
 אז אני, אני היה לי הנהגה הזו כמעט בכל יום לצאת לשדה, לשדה עם הספר
 והיה לי התבודדות, וראיתי ניסים ונפלאות חדשות, ו...
 אשר מיום שבאתי על דעתי לא ראיתי פלאות כאלה
 וזה היה המשך.. זמן
 פעם אחד אני קראתי בתוך הספר, ואני לא ידעתי ממי זה
 מאיזה... מי, מי הבעל המחבר של הספר, כי היה בלי הקדמה, בלי התחלה, בלי סוף
 ולא, ולא ידעתי
 ואני שמרתי את הספר, סגרתי אותו בתוך הארגז שלי, וכמעט בכל יום הלכתי לשדה עם הספר
 וראיתי פלאות גדולות חד.. שלא היה לי מעולם
 ולא ידעתי ממי זה הספר
 פעם אחת אני קראתי בספר בחדר שלי, ובא, ובא אלי חבר, {לומר שם?}
 [לא, חבר]
 לא, חבר, חבר מחסידי קרלין
 [יוא]
 וראה שאני קורא בהתעוררות גדול בתוך הספר
 אז הוא ראה שהספר, הוא ראה שזה "השתפכות הנפש" והוא ידע שזה מספרי ברסלב
 אז אמר לי, זה החבר, אמר לי:
 "בזה הספר אתה קורא?"
 אז נדהמתי מאד ונכנסתי בכעס גדול ואמרתי לו:
 "זה הספר קודש קודשים, מה אתה אומר?"
 אז הוא אמר לי:
 "בהמה, אתה לא יודע מה שיש, אתה יודע, לא יודע כלום מה שיש בעולם
 זה מספרי ברסלב, אסור לקרות בהם
 מה? הרב וכל האדמו"רים וכל העולם מתנגדים על זה
 ואומרים שאסור, שאסור לקרוא בספרי ברסלב"
 אני שמעתי הפעם הראשון בחי, שיש ברסלב בעולם ושאסור לקרוא בתוך הספרים
 אז אמרתי לו:
 "אני לא שומע לכל העולם, לכל האדמו"רים, זה הספר טוב בשבילי
 אני ראיתי פלאות כאלה, מה שאי אפשר לספר",
 אז הוא אמר לי:
 "אתה חוצפן כזה, עזות פנים, עז פנים כזה נגד האדמו"ר ונגד כל האדמו"רים
 אז אתה לא בן אדם"
 אמרתי לו:
 "בשבילי זה טוב",
 אז הוא אמר לי:
 "זה הספר שלי, אני רוצה את הספר"
 לא רציתי לתת לו, אמרתי לו:
 "אני זכיתי מן ההפקר בפח אשפה"
 אז הוא אמר לי:
 "זה הספר שלי ואני רוצה אותו, אני לא צריך אותו, אני רוצה רק שאתה לא תקרא בו"
 אז הוא, הוא התגבר עלי ולקח ממני את הספר בכח, ונשארתי בלי הספר, ונשארתי בלי הספר
 אבל שמעתי שיש חסידות בעולם ששמו "ברסלב"
 אז אני, אני נשארתי בלי הספר, אבל אני המשכתי להתבודד, והתפללתי להשם יתברך שירחם עלי
 כמו שהתחיל לעזור לי ומצאתי את זה הספר, ואני יודע מה, מה, מה שזה, מה, מה, מה

מה שפעל עלי, אז בקשתי מהשם יתברך שיזמין לי ספרי ברסלב וחסידיו ברסלב
אני הגעתי לטבריה ולא יצאתי מטבריה, לא ידעתי, צפת היה קרוב לטבריה
וכל, וכולם נוסעים על מירון כמו באלול, בל"ג בעומר
ואני הייתי עני, לא היה לי כסף, לא נסעתי לצפת
אם הייתי נוסע לצפת, הייתי יודע אולי, בצפת היה חסידי ברסלב
אבל לא, אני לא ידעתי מחסידי ברסלב
אני בקשתי מהשם יתברך שיזמין לי חסידי ברסלב
אני חשבתי אולי בירושלים, אולי נמצא בעולם באיזה מקום חסידי ברסלב, אז אני ביקשתי, וזה..
לא עבר זמן רב, והשם יתברך קיבל תפילתי ושלח לי לטבריה את, את רבי ישראל קרדונר
הוא לא רצה לזוז ממירון
[מי לא רצה לזוז ממירון?]
רבי ישראל קרדונר
[אה, אה]
מה עשה הקדוש ברוך הוא? שלח לו מחלה על היד, על יד אחת
והכאבים היו כל כך גדול, שאי אפשר בדרך הטבע לסבול כאבים כאלה
ולא היה יכול לומר חצות ולא להתפלל ולא ללמוד, רחמנות
אז רבי ישראל תלה את זה לא כמו העולם במקרה
רק הוא, הוא ידע באמונה שלימה שזה מהשם יתברך, והתחיל לחשוב:
אולי רצון השם יתברך שיסע לטבריה
כי בטבריה הקרירות לא כל כך גדולה, הקור לא כל כך גדול
אז, אז לא יכאב לו כל כך המחלה, לא יכאב לו, לא יהיה לו כאבים גדולים כאלה
ויהיה יכול לעבוד השם יתברך
אבל הוא היה מסופק, הוא לא ידע בבירור שצריך.. שרצון הבורא הוא שילך לטבריה
אז הוא לא רצה לזוז, אף על פי ש.. אבל הוא ראה שהכאבים מתגברים בכל פעם יותר
ואי אפשר לו, אז התבודד הרבה והתפלל הרבה להשם יתברך, שיאיר בדעתו
הב.. בירור גמור, אם רצון השם יתברך שייסע לטבריה, שידע בבירור שילך בטבריה
אז הוא התבודד הרבה על זה והתפלל הרבה על זה, ו..
ואחר כל אלה, פתח ספר "ליקוטי הלכות" ומצא בו שרצון הבורא יתברך שייסע לטבריה
[באיזה עמוד הוא פתח את הספר?]
אה?
[באיזה עמוד הוא פתח את הספר]
אינני יודע, הוא לא אמר לי
[ברמז, זה לא כתוב בפירוש שייסע לטבריה, ברמז]
כן, הספר היה, זה, זה, זה אני יודע, שהספר היה "יורה דעה" מהדפוס הראשון של, של רבי נתן
כי לא היה אז, אז כמו היום..
["יורה דעה" מהדפוס הראשון של רבי נתן]
כן, אז מכיוון שכבר הוא ידע בבירור שרצון הבורא שילך לטבריה
אז היה "וישקם בבוקר", והלך ביום חמישי לטבריה, אה
בשבוע הזו שהוא רבי ישראל בא, בא ביום חמישי לטבריה
בשבוע הזה, זו, ביום ראשון התחלנו לאפות לחם למכירה
כי, כי הפרנסה שלנו היה טחינת קפה
ואז היה זמן המלחמה, אז, אז..
[לא היה קפה]
ולא היה קפה ולא היה לנו שום, שום דבר בשביל, בשביל פרנסה
אז הקרוב שלנו, קרוב משפחה, רב בנימין ברזל
[רב בנימין ברזל]

יוא, כן, הוא, הוא החזיק את האמא שלי, כמו האמא שלו
ואז האבא והאמא הם חשבו שנתחיל לאפות לחם
אבל מי יתן לנו אפילו, אפילו קילו אחד לחם
[קמח]

קמח בשביל לאפות לחם?, כי אנחנו, כולם ידעו שאנחנו עניים
אז הלכה לרב, רב בנימין ברזל, ואמר לה:
"לא, על תפחדי, אני אגיד להסוחר של הקמח
שיתן לך שק, שני שקים, כמה, כמה קמח שאתה צריך"
אז התחלנו.. כן היה
התחלנו לאפות לחם ביום ראשון, והוא בא בשבוע הזו ביום חמישי
והיה צריך לחם בשביל אכיל.. בשביל..
[...]

סעודת לילה
וכשהוא ירד מהחמור, הוא היה, היה צריך לחם לאכול, אז הוא פגש
[את בנימין ברזל]
את רב בנימין ברזל, והוא ביקש אותו, שיראה לו איפה לקנות כיכר לחם
רב בנימין ברזל הוא היה כל.. היה יודע שאנחנו התחלנו לאפות לחם, אז הביאו אותנו אלינו
ואני..
והשם יתברך סיבב סיבה, שאני הוצאתי.. אנחנו היינו חמישה אחים בבית
והיו כו.. כמעט כולם היו יותר מבוגרים ממני
והייתה השגחה שאני לקחתי את הכיכר לחם והוצאתי ונתתי לרבי ישראל
כשראיתי את רבי ישראל, הצורה שלו, אז חשבתי זה האיש הוא צדיק נסתר
ואצלו אני אמצא מה שאני מחפש
אמונה ויראת שמים ו..
אני חשבתי ככה, והוא נתן את היד בתוך הכיס והוציא כסף, לשלם לי בעד הלחם
ואני חושב את זה, אז הוא אמר, הוא נתן לי את הכסף ואמר לי:
"אולי אפשר לאכול הלחם אצלכם בבית?"
אז ראי.. אז הרגשתי שהוא יודע את מחשבתי ורצוני, שאני רוצה שיהיה לי קשר אתו
אבל ראיתי שזה דבר רחוק, כי האבא לא יסכים על זה, לא מחמת שהוא לא, לא רוצה
כי אנחנו צריכים כבר בליל חמישי צריכים לאפות חלה ולחם ו.. וצריכים לעשות לילה ולישון
וגם כן הבית קטנה ואין לנו בשביל אורח ל.. המקום ש.. לאכול
ואנחנו צריכים לעשות לילה, לשכב ו..

...והוא יבזה אותי, "מה אתה שואל שאלה כזו? אז אני..
אבל אני בשביל.. כי רציתי שיהיה לי קשר עם רבי ישראל, התחזקתי בכל הכח ואמרתי, ואמרתי:
"שיהיה מה שיהיה, אפילו אם יכה אותי ויבזה אותי, אני אשאל את האבא, יהיה מה שיהיה"
אז שאלתי, והאבא ענה:
"כן, כן, נשאר חלק, נשאר קצת תבשיל מהאכילה
אז תן לו, לחם לבד, הוא, הוא יאכל לחם לבד? אז תיתן לו"
אז כבר ראיתי שזה השגחה מהשם יתברך למעלה מן הטבע
שיהיה לי קשר עם, עם הצדיק הקדוש הזה
וככה היה, הם עשו לילה, ברכו ברכת המזון וקריאת שמע, והם שכבו לישון
ואני.. ורבי ישראל הוא ישב על, על, על מדריגה, מדריגה אחת של הבית
ונתתי לו עוד לחם לאכול, כן, והוא עשה נטילת ידיים וברכת "המוציא.."
וכששמעתי את הברכה ממנו "על נטילת ידיים" ו"המוציא.."
ראיתי שזה נכון, זה צדיק נסתר, כי ברכה כזו עוד לא שמעתי, עוד לא שמעתי

אני נתגדלתי בין חסידים והם, והם לומדים תורה ויראי השם
אבל ברכה כזו לא שמעתי, וגם כן פנים, צורה כזה כמו שהיה לרבי ישראל, לא ראיתי, לא ראיתי
אז, אז נתתי לו את ה... מה שנשאר מהסעודה שלנו, כדי שאוכל, אכול את זה
אז הוא אמר לי:

"אני לא אוכל שום דבר, רק לחם ותה"
אבל תה לא היה לנו, ולא היה לנו מכונה, מכונת נפט, {...} היה..
רק העשירים היה להם מכונת נפט, אבל עניים השתמשו בפחמים
וזה מלאכה שצריכים לדעת איך, איך לעשות אש, ואני עשיתי הכל ו..
עד שהצלחתי להצית אש ועשיתי תה
ובכל פעם אני נכנסתי לבית ואמרתי לרבי ישראל
אני לא ידעתי שהוא ברסלבר, אני ידעתי רק שהוא צדיק נסתר
אז אמרתי לו בלחש, בסוד, באוזן, אז אמרתי לו:
"רבי ישראל.. " לא ידעתי

"תדעו שאתם באתם לטבריה בשבילי, אני כך וכך, אני רוצה מאד לעבוד השם באמת
והיה עלי, ויש עלי מלחמות קשות, ואני מחפש בכל ימי חיי
אני מחפש מקום שידריכו אותי ויאיר, ויאירו בי אור, אור השם, שאזכה לעבוד השם באמת
אז אתם באתם לטבריה בשבילי, ואני מבקש אתכם שלא תעזבו אותי!"
ואני, אני ראיתי שהוא נרגש מאד, כי תכף כשירד מהחמור
הביא אותו השם יתברך אלי ושומע דיבורים כאלה
הוא, הוא, הוא היה צריך לנסוע קודם
אבל הוא כל זמן שלא היה לו בירור, שהוא צריך לנסוע לטבריה, לא רצה לזוז ממירון
נו, אוי וי...

...וגם ראיתי בעיני את רבי ישראל, ראיתי מה זה ברסלב
[מה ראיתי? מה?]

ראיתי את התפילה שלו והעבודה שלו והשבת שלו, הדיבורים הקדושים שלו, הרצונות שלו
איך הוא, מה שהוא סבל בשבילי, מה שהוא סבל
הוא, הוא בא לטבריה ומצא את ישראל בער, אז הוא כבר שכח שיש לו משפחה בצפת
ושיש מירון, הכל השליך, הכל, רק ישראל בער
אוי וי, מה, מה, מה ש.. מה שהיה, מעשה כזה זה
זה במיוחד, זה מיוחד דבר פלא כזה שאין, שאין דוגמתו
[תספר, תספר]

אוי

[....]

נו, אי אפשר לספר הכל

...[.....]

...שאכל, אחר כך הלכנו, הלכנו, הוא אמר לי הוא רוצה לבית, בית כנסת
נו, הלכתי אותו לבית כנסת, ועל הדרך דיברתי אותו וסיפרתי לו את העניין שלי, ה... כן
והוא שמע הכל, ואני רציתי לומר וידידי דברים לפניו ולא רצה לשמוע

הוא אמר אסור, שאסור, הוא, זה..

אז הלכתי לבית הכנסת של חסידי..

[מה אסור, מה אסור?]

אה?

[איזה דיבורים אסור?]

[ווידידי דברים, ווידידי דברים]

[אה, ווידידי דברים]

ווידידי דברים

[רצית לעשות לפניו וידי וזה לא נתן לך]

לא, רק זה לא, רק בכלליות לא ב.. לא

[הבנתי]

כן

[בכלליות]

בכלליות

אז... ודיברתי אתו ובכיתי לפניו, כי רציתי מאד, ואני הרגשתי שיש אצלו רפואה, רפואות בשבילי

ושלא יעזבני, שלא, שלא יעזוב אותי, שלא ילך למירון

אז אני בכיתי בפניו ואמרתי, ביקשתי אותו, שלא יעזוב אותי

והוא שמע דבר כזה, וראיתי שהוא

[התרגש]

מרוגש כל כך, כי ראה עין בעין

[בהשגחת השם]

שהשגחת השם יתברך שיבוא לטבריה, הוא בא לטבריה ישר מהחמור כשירד, ישר לביתי

ואחר כך הלכתי אתו לבית כנסת, והבתי כנסיות כולם היו סגורים, ולא ידעתי איפה המפתח

רק בית כנסת אחד שהיה בטבריה מתלמידי הבעל שם טוב, ומזקנו של רבינו הקדוש

רב נחמן הורודנקר, הרב קליסקר, כל הצדיקים הקדושים

הם בנו בית כנסת על יד הים כדי שיטבלו בים ויתפללו ביום מתי שרוצים

שיהיה קרוב להים, אז הם בנו הבית הכנסת סמוך לים

והים, בחורף שהיה הרבה גשמים, נתעלה הים ונכנס לבית כנסת הזו עד

עד חצי השולחנות, הים היה בבית הכנסת ולא יכלו להתפלל שמה

וזוהי הבית הכנסת היה פתוח, ועמדו השולחנות והכיסאות במים עד שירד, עד ש..

עד חודש ניסן, עד שירד המים

אז אנחנו נכנסנו לבית כנסת הזו, ועלינו על שולחן

ולמדנו תורה ז' מחלק ב' "כי מרחמם ינהגם"

ולמד איתי התורה הזו כל הלילה

וזכיתי לזה שכל ימי חיי לא הרגשתי טעם תורה, טעם יראת שמים, טעם..

כמו הלילה הזו שלמד איתי התורה הזו, התורה הקדושה הזו "כי מרחמם ינהגם"

הי, נו, נו..

אנחנו היינו בבית הכנסת כשהים היה שמה כל הלילה

ולא הרגשתי ש... אתה צריך לישון

[היה לו נרות גם בסל]

וגם היה לו נרות וגפרורים, שזה היה יקר הערך אם היה..

והוא היה עשיר, והוא היה, היה לו נרות, והדליק נר ולמד איתי ב"ליקוטי מוהר"ן"

עד קרוב לאור הבוקר

עד ששמעתי הקול בכיה של האמא שלי, ושהיא בכתה מאד כמו אחרי נפטר

היא בכתה מאד:

"אוי, בני, בני, בני ישראל בער, בני ישראל בער נאבד, נאבד"

ואני שמעתי, אז אמרתי לרבי ישראל:

"אוי וי, זה כבר אחרי חצות הלילה, אחרי... והאמא שלי מחפשת, מבקשת אותי"

אז יצאתי מבית הכנסת והלכתי לאמא

והלכתי לאמא לפי הקול, אני הגעתי אליה, ואמרתי לה:

"מה זה הבכייה?", אז היא אמרה: "מה זה עשית? איפה, איפה הלכת כל הלילה?"

על כל פנים אתה יודע עכשיו כל.. צריכים לזרוק לאשפה כל הבצק, כל החלה וכל הלחם"

נו, ומהלילה הזו נעשה רעש בטבריה שהלילה הזה, הלילה הזה

[הלילה הזה מכל הלילות]

נעשה ישראל בער ברסלבר, כן
[בר מצווה]
היא סיפרה, השכנים מהסביבה, מהסביבה באו בבוקר
"מה זה היה הבכייה? מה? מה? מה זה?"
[מה קרה פה?]
מה קרה?
אז היא סיפרה: "איש אחד קנה לחם, והלך אתו
[כל הלילה]
ונאבד, ולא חזר כל הלילה"
ו... הם לא ידעו מי זה
אבל בבוקר כשהלכתי לבית הכנסת ורבי ישראל היה בבית הכנסת ואני דיברתי אתו, אז אמרו:
"נו, כבר, כבר נעשה מה שנעשה הלילה הזה" "הלילה הזה"
אוי, אוי, אוי, אוי, אוי
אחר כך ביום ראשון הלכנו לישיבה, הוא למד איתי, ולמדנו ספרי רבינו
וגמרא ו"שולחן ערוך", פוסקים
נו, והם ראו, אוי וי, "ישראל בער, ישראל בער נעשה ברסלבר, רבי ישראל קרדונר הוא..."
נו, עמד עלי מחלוקת, מלחמה גדולה
[תספר את הכל]
והאבא והאמא והקרובי המשפחה וכל, וכל הישיבה וכולם
[מה הם עשו?]
אה?
[מה הם עשו? מה זה מחלוקת? מה? הם דיברו? צעקו? הרביצו? מה עשו?]
הי, הם... אי אפשר לצייר
[תצייר]
ולשער, הם היה, היה להם רחמנות גדול, רק, רק זה אמרו:
"אוי וי, ישראל בער נעשה ברסלבר, ישראל בער נעשה ברסלבר"
נו, הם הלכו מהישיבה, הם הלכו להורים, לאבא והאמא, וסיפרו להם:
"אתם יודעים? ישראל בער נעשה ברסלבר"
אז אמר אבא:
"אני לא דואג, אני מכיר את הבן שלי, הוא מקיים כיבוד אב
הוא, אפילו יראה שאני אשלח אותו לאש, אין, אין דוגמתו
אתם מכירים, הוא ירא שמים והוא מקיים כיבוד, מצוות כיבוד אב
אז אני.. הוא יבוא מהישיבה, ואני יגיד לו שאני לא רוצה
אז הוא בוודאי לא יהיה ברסלבר, אין לי שום דאגה"
אז הם, הם ענו:
"אתה לא יודע מה זה ברסלב, הוא לא ישמע לך, אתה צריך מלחמה כבידה"
אז הוא אמר:
"אני לא דואג, אני מכיר את בני"
אני באתי מהישיבה, אז אמר לי האבא:
"אני שמעתי כולם מהישיבה, רב מוטל וכולם באו ואמרו שאתה נעשית ברסלבר
תדע בני, רחם עלי, אני לא רוצה שתהיה ברסלבר
אני רוצה.. שתהיה איזה חסיד שאתה רוצה אבל לא, רק, רק לא ברסלב"
אז אני אמרתי לו:
"אבא, אני, אני, אתה יודע, מכיר אותי, אני, אני מקיים כיבוד אב
בזה אני לא, לא אשמע לך"
אה, אז הוא אמר:

"הצדק אתם, הם אמרו שאני לא יודע מה זה ברסלב"
זה הפעם הראשון בחיי, פעם הראשון שאני שומע שאני לא, ש.. לא, לא רוצה לקיים את דיבורו
אוי, אוי י, אוי
מה שהיה עוד? מה שהיה? מה שהיה? עכשיו אפשר לספר
הרב, הרב, רב מוטל וכל, וכל, וכל החסידים, כל ה.. כל העיר היה כבר רותח..
[מנחה]
אה, מנחה, מנחה יוא, יוא, יוא...

...[צריכים סעודה גדולה, סעודת מלך הלילה]
[..... משהו]
אנחנו נוכל לילך וניקח דולרים
[יש לי קצת]
[.....]
[טוב בסדר, חזקיהו יחליף את זה לדולרים]...

...[כל החיים הוא רקד והיה שמח פעם והרבה..]
[נו, סבא, תנגנו איזה ניגון?]
כן, כן תשיר
[החברים וסבא שרים "נְּנֵה נְּחֵם נְּחֵם מְאוֹמֵן"]

[סבא, אתם סיפרתם לי שציפורה הלכה וראתה אתכם עם שזר, עם הנשיא שזר]
נו, נו, נו, נו
[מתי? באיזה חתונה?]
[בחתונה כן, כן]
[או בבית חולים, בבית חולים?]
[גם בבית חולים הייתי אתו]
יוא, בבית חולים אתה הייתה אתו
[כן, הייתי אתו נכון]
בזמן שנתן לי נשיקה
[נכון]
כולם נתבט..
[נכון]
[מה היה שמה?]
[אנחנו, האחות אמרה:
"אי אפשר להיכנס"
אז אבא אומר לה:
"תיכנסו תגידי, שרבי ישראל בער נמצא"
והיא נכנסה והיא אמרה..
"אז תכף, תכף להכניס אותו"
והוא נכנס בפנים, והוא חיבק את אבא והוא נתן לו נשיקה ביד
והוא שיבח, ככה חיבק אותו, ניתן לו שהוא יודה לחיים, כן]
[הוא חיבק אותו ונתן לו נשיקה ביד בבית חולים, שזר..
[בבית חולים, והוא אמר:
"אוי, אתה באת מהשמים", אני זוכרת
"מהשמים באת, עכשיו אני מרגיש כבר יותר טוב, אני כבר מרגיש יותר טוב
בא תשב, תודה רבה שבאת, נו, תספר לי משהו, תספר לי"]

כן, ככה הוא אמר לך? תספר לי, תספר
 [היא אמרת, שהוא אמר לך: "תספר לי משהו"]
 ["איזה סיפור, איזה סיפור מהרבי תספר, תספר סיפור מהרבי"]
 ואבא התיישב על ידו, וכשהוא סיפר אני כבר הלכתי, אבל ראיתי איזה אהבה הייתה לו לאבא
 ואיך שהוא חיבק אותו ונישק לו ביד, והוא אמר לו:
 "עכשיו אני כבר מרגיש יותר טוב, אחר כך הוא אמר לו עכשיו אתה תספר לי סיפור מהרבי"
 [ובפעם אחרת ראית אותו ב...]
 [בפעם אחרת בחתונה]
 [בחתונה, גם כן, כן]
 [הוא בה לפני החתונה, אבא, הוא בה אלינו הביתה לפני החתונה של פנחס
 אז הוא בה הביתה והוא אמר לנו: "שהוא לא שמע מאבא"
 הוא קיבל הזמנה והוא בה, ואיפה אבא? אבא לא היה בבית]
 לא
 [אתה זוכר? אני זוכרת את זה בדיוק]
 כן, הוא נכנס..
 [אז, ועלה את כל הקומות, אז אמא מאד ביקשה שהוא ישב, אז הוא ישב קצת ונח
 אבל הוא אומר: "שיש לו הרבה עניינים לסדר בתל אביב, הוא יבוא לחתונה בערב, אבל...", אז אמא
 נתנה לו משהו לשתות, והוא אמר: "את לא יודעת במה את זכית"
 הוא אמר לה: "את לא יודעת איזה צדיק יש לך, איזה בן אדם יש לך, איזה, איזה אדם, זה לא אדם,
 הוא אומר, זה משהו שנולד מהשמים", ככה הוא אמר לה
 "את יודעת?, הוא שאל אותה, מי זה בעלך? את יודעת מי זה בעלך?
 אני יכול להגיד לך מי זה בעלך"
 וככה הוא כל הזמן דיבר על אמא, ואחר כך הוא מיהר ללכת, הוא גמר לשתות והוא הלך
 ובילילה הוא בה לחתונה, ואבא והדוד שלי, ברוך, הם רקדו עם..
 אתה זוכר? שאתה עם, עם אונדרייט רקדתם?
 [אתם עם אונדרייט, אונדרייט]
 עם פנחס
 [אונדרייט, היה אחד אונדרייט]
 אונדרייט
 [המחותן שלו]
 [המחותן, המחותן, אונדרייט]
 המחותן
 [אתה רקדת אתו, יש לי תמונה]
 יוא, יוא, יוא
 [אתה רקדת]
 [עשיתם ריקוד ביחד, בחתונה של פנחס]
 אה
 [עשיתם בחתונה של פנחס]
 [וברוך, יש לי את התמונה שהוא עומד והוא מוחא כפיים
 והנשיא עומד מאושר, הוא עומד ומסתכל ומאושר]
 [והנשיא מדינה הסתכל על ההצגה, איך אתה רוקד ריקוד לפני.. בחתונה של פנחס]
 [איך הוא רקד]
 [והוא היה מאושר, הנשיא שזר..
 כן
 [היה מסתכל]
 [הוא פשוט לא הבין, איך אדם כזה..

רואים את הדוד שלי עומד ובאושר גדול ככה, יש לי את התמונה]
 הוא היה, הוא אמר לי:
 "שלא היה לו שום דרך לבוא על החתונה"
 [כן]
 כי היה אז כמה עניינים קשים מאד
 [כן, מדיניים, כן]
 והסוכנות, וגולדמן היה באסיפה
 [כן, כן]
 והוא לא היה יכול ללכת
 [כן]
 גולדמן אמר: "אי אפשר ללכת עכשיו"
 הוא אמר: "שזה.."
 [אז הוא אמר לאמא, שדרכו הראשונה הוא צריך לעשות דרך אבא
 הוא בה הנה עם הנהג, הביא אותו, הוא עלה ארבע קומות קשות
 אצלנו היו איזה, שישים וכמה מדרגות, נכון? אבא, בבנין איפה שאתה גרת קודם]
 [איפה? בגבעת שאול?]
 [כן, אז בתל אביב היה אולי שישים וכמה מדרגות, נכון?]
 [בתל אביב היה הרבה מדרגות?]
 הו..
 הוא היה לו ניסים, כן
 [הוא עלה]
 [אז הוא עלה את כל המדרגות, באמת הוא בה, אז אמא כל כך..
 אז היא מהר מאד עשתה לו לשתות וביקשה אותו לשבת וישב
 והוא האמת לא היו לו מילים, לא היו לו מילים, הוא אומר:
 "אני ידעתי שאני יבוא פה, אני יבוא הנה, ואני הולך אני מצליח"
 אבל איך הוא אמר לאמא: "את לא יודעת..]
 [אם אני בא לפה]
 [אני בא, ואחר כך אני מצליח]
 [אחר כך אני..]
 ["אני מצליח, אני מצליח"]
 אני זוכרת את זה כמו מילה במילה, אבל אתו זה היה.. גם אחותו
 אחותו של, של, של שזר, מאד אהבה את אבא, זה היה בשבילה, הוא אומר:
 "שהוא נותן לו את כל ההצלחה בחיים מאז שהוא הכיר אותו הולך לו"
 ואז הוא נעשה נשיא, הוא אומר, שהוא בא אבא ושאל אותה
 כנראה שהוא, "מה אתה אומר הוא יהיה נשיא?", אחותו שאלה אותך]
 כן
 [אם שזר, אתה אמרת:
 "כן, בטח, אמרת שפתחת את הספר, וזה היה בדיוק כתוב בקשר...]]...

סוף קלטת 2א